

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SO del. Sławomir Bagiński

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 listopada 2013 r. w B.

sprawy z powództwa M. W. (1)

przeciwko Uniwersytetowi (...) w O.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powódki M. W. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 lipca 2013 r. sygn. akt IV P 30/12

I. odrzuca apelację powódki w zakresie dotyczącym roszczeń wymienionych w piśmie powódki z dnia 27 września 2012 r. (k. 211) dotyczących:

- 1. nakazania pozwanemu uporządkowania i prowadzenia akt osobowych powódki w określony sposób;**
- 2. zakazania pozwanemu wykorzystywania w ocenie pracy powódki określonych przez nią dokumentów;**
- 3. nakazania bezpośrednio przelózonemu A. J. (1) ustnego przeproszenia powódki;**

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. odstępuje od obciążania powódki kosztami zastępstwa prawnego pozwanego za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Powódka M. W. (1) wystąpiła z pozwem przeciwko pozwanemu Uniwersytetowi (...) - (...) w O. o ochronę dóbr osobistych z tego tytułu domagała się w stosunku do pozwanego:

1. zasądzenie kwoty 20 000 zł na rzecz Stowarzyszenia Hospicjum (...). W. w G.;

2. nakazanie pozwanemu uchylenie ocen pracy powódki wydanych przez Wydziałową Komisję Oceniającą z dnia 17 lutego 2009 r., 5 października 2010 r. i 11 kwietnia 2012 r., decyzji dotyczących oceny pracy wydanych przez Uczelnianą Komisję Oceniającą z dnia 25 września 2009 r., 18 listopada 2010 r. i 24 maja 2012 r. oraz wszystkich decyzji wydanych na podstawie ocen i decyzji wymienionych wyżej,
3. nakazanie pozwanemu usunięcie z akt osobowych powódki wszystkich dokumentów dotyczących wyżej wymienionych ocen i decyzji,
4. nakazanie pozwanemu wyłączenie ze składów komisji oceniających prace powódki wszystkich członków Wydziałowej Komisji Oceniającej i Uczelnianej Komisji Oceniającej wraz z przedstawicielami wydziału wskazanymi w § 2 ust. 2 pkt 8 decyzji (...) (...) z dnia 16 grudnia 2008 r., którzy uczestniczyli w wydaniu ocen i decyzji wyżej wymienionych,
5. nakazanie pozwanemu zaprzestanie powoływania się w ocenach pracy powódki na dokumenty obwiniające powódkę, które pozwany przedstawił w postępowaniu przed Komisją Dyscyplinarną ds. nauczycieli akademickich (...) zakończonym orzeczeniem uniewinniającym z dnia 1 czerwca 2010 r.,
6. nakazanie pozwanemu zniszczenie wszystkich ankiet dotyczących pracy dydaktycznej powódki przeprowadzonych wśród studentów z naruszeniem obowiązującej na Wydziale Nauk (...) ankietyzacji określonej w dokumencie „Program doskonalenia i oceny jakości kształcenia” przyjętym przez Radę Wydziału w dniu 26 kwietnia 2006 r.,
7. nakazanie pozwanemu zamieszczenie na formularzach ankiet przeprowadzanych w przyszłości wśród studentów na temat pracy dydaktycznej powódki następujących informacji: daty przeprowadzenia badania, nazwy przedmiotu, semestru i roku akademickiego, w którym odbywały się oceniane zajęcia, formy zajęć (wykład, ćwiczenia), nazwy kierunku oraz roku, typu i stopnia studiów,
8. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że posiada bardzo dobre przygotowanie do pracy naukowej i dydaktycznej w dziedzinie metod ilościowych w naukach ekonomicznych, jako absolwentka (...) G.. Tam uzyskała doktorat, ukończyła Studium (...) na Uniwersytecie M. K. (1) w T.. W swoim dorobku ma 12 artykułów opublikowanych w Przeglądzie Statystycznym. Na (...) pracuje od 1 lipca 2003 r. i do dnia 25 kwietnia 2006 r. była pozytywnie oceniana przez Wydziałową Komisję Oceniającą. Po tej dacie na podstawie bezzasadnych zarzutów przedstawionych przez prof. M. G. powódka została poddana ocenie w dniu 16 października 2007r. Na skutek negatywnej oceny całokształtu jej pracy, ocena została zaskarżona do Uczelnianej Komisji Oceniającej. Wydawane oceny były kolejno uchylane i zaskarżane, a w okresie od 16 października 2007r. do 24 maja 2012 r. komisje oceniające zajmowały się oceną pracy powódki dwunastokrotnie.

Zasady przeprowadzania ocen nauczycieli akademickich określa art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i zasady te w przypadku powódki były w jej ocenie wielokrotnie łamane przez pozwanego. W 2009 r. , powódka została ukarana upomnieniem z inicjatywy prof. G., zarzuty wobec niej nie potwierdziły się, a Komisja Dyscyplinarna ds. (...) Akademickich (...) w dniu 1 czerwca 2010 r. uniewinniła powódkę. Mimo wszystko zdaniem powódki upomnienie to było podstawą kolejnej negatywnej oceny.

W dniu 1 grudnia 2010 roku wręczono powódce wypowiedzenie umowy o pracę podając, a jako przyczynę wypowiedzenia wskazano dwie kolejne oceny negatywne. Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przywrócił powódkę do pracy na dotychczasowych warunkach (sygn. akt: IV P 559/10), uznając, że działanie pozwanego w zakresie przeprowadzenia ankiet wśród studentów były nierzetelne co skutkowało negatywną opinią o pracy dydaktycznej. Powódka oczekiwała, że po uprawomocnieniu się wyroku, zostanie przeprowadzone w (...) wewnętrzne postępowanie wyjaśniające skutkujące uchynieniem negatywnych ocen. Tak się nie stało, powódka została poddana kolejnej ocenie i w dniu 11 kwietnia 2012 r. Wydziałowa Komisja Oceniająca wydała negatywną

ocenę całokształtu działalności powódki za okres 6 października 2010 - 11 kwietnia 2012 r., a z uwagi na wielokrotnie powtarzające się oceny negatywne komisja postawiła „oceniającą” do dyspozycji Rektora.

Uczelniana Komisja Oceniająca w dniu 24 maja 2012 r. podjęła decyzję o zmianie oceny negatywnej na ocenę warunkowo-pozytywną. Warunki tej oceny wraz z zaleceniami do realizacji określone przez przewodniczącego komisji prof. T. R. powódka odebrała jako degradujące i poniżające. Powódka została skierowana na kurs dydaktyczno-pedagogiczny, zobowiązana do przedstawienia konspektu wykładu Kierownikowi Katedry, oraz miała zostać poddana dodatkowym hospitacjom. Na skutek prośby powódki anulowano obowiązek ukończenia kursu dydaktyczno-pedagogicznego, pozostały w mocy prawa dwa pozostałe zalecenia.

Powódka zarzuciła pozwanemu łamanie § 5 ust. 3 załącznika statutu (...), dotyczącego składu (...), ponieważ członek komisji dr hab. A. O.-K. nie ma tytułu profesora.

Powódka podniosła również, że w całym okresie ocenianym negatywnie, pozwany przydzielał jej zajęcia dydaktyczne w wymiarze przekraczającym pensum, chociaż nigdy nie wyrażała na podwyższenie zgody.

Wszystkie te działania pozwanego zdaniem powódki naruszają dobra osobiste powódki, godzą w jej dobre imię, cześć, pozycję zawodową i prestiż.

Pozwany (...)- (...) w O. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany wyjaśnił, że zgodnie ze statutem uczelni, oceny pracownika dydaktycznego dokonuje się co 4 lata lub w innym terminie na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej. Jeżeli jest ocena negatywna, ocenę przeprowadza się po upływie roku.

Statut uczelni określa również zasady powoływania Komisji Oceniających Wydziałowej i Uczelnianej oraz ich skład, wobec czego brak jest podstaw do wyłączenia ze składu określonych osób. Oceny pracy powódki były dokonywane: za okres 26 kwietnia 2006 do 24 września 2009 r. we wrześniu 2009 r.; za okres 25 września 2009 r. do 5 października 2010 r. w październiku 2010 r., oraz za okres od 6 października 2010 r. do 11 kwietnia 2012 r. w kwietniu 2012 r. i były one przeprowadzone zgodnie z zapisami ustawy i statutu.

Pozwany wskazał, że brak jest podstaw do usunięcia dokumentów z akt osobowych pracownika dotyczących oceny nauczyciela. Pozwany podkreślił, że wyrok Sądu Pracy uznający bezskuteczność wypowiedzenia umowy o pracę wskazał na błędy popełnione przez pozwanego przy dokonywaniu ankietyzacji studentów, natomiast nie uchylał negatywnej oceny pracy powódki. Podkreślił także, że całosciowe oceny pracy nauczyciela akademickiego nie może być uznane za naruszenie dóbr osobistych. Ponadto odnosząc się do zwiększonej ilości godzin pracy pozwany wyjaśnił, że każdy nauczyciel (...) przekracza swoje pensum z uwagi na zbyt małą kadrę naukową wobec ilości studentów.

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie powództwo oddalił, odstępując jednocześnie od obciążania powódki kosztami procesu na rzecz pozwanego.

U podstaw tego wyroku legły następujące ustalenia faktyczne:

Powódka M. W. (1) podjęła zatrudnienie na Uniwersytecie (...)- (...) od 1 września 2000 r. jako adiunkt na (...) (obecnie Wydział Nauk (...)). Ocenę pracy powódki sporządzoną za okres od 1 września 2000 r. do 25 kwietnia 2006 r. ustalono na pozytywną, chociaż kierownik Katedry K. K. (2) po przeprowadzeniu hospitacji zajęć powódki w dniu 7 kwietnia 2006 r. wystawił ocenę niezadowolającą. W dniu 16 października 2007 r. Wydziałowa Komisja Oceniająca dokonała oceny pracy powódki za okres od 25 kwietnia 2006 r., gdzie działalność dydaktyczna została oceniona negatywnie, działalność naukowa warunkowo-pozytywnie, a działalność organizacyjna negatywnie. Ocena ta została anulowana przez Uczelnianą Komisję i jej przewodniczący w piśmie z 23 stycznia 2008 r. skierowanym do dziekana (...) prof. N. prosił o ponowną ocenę działalności naukowej i dydaktycznej powódki z uwzględnieniem opinii studentów studiów stacjonarnych.

Kolejna ocena Komisji Wydziałowej z 4 lipca 2008 r. została odesłana przez Uczelnianą Komisję w dniu 30 lipca 2008r., ponieważ w części V pkt II arkusza nie dokonano jednoznacznej oceny działalności adiunkta (na działalność dydaktyczną - negatywna, na naukową - pozytywna, na działalność organizacyjną - warunkowo-pozytywna). Przy ponownej ocenie dokonanej 5 sierpnia 2008 r. uchwała Komisji Wydziałowej nie zapadła wymaganą bezwzględną większością głosów, a po odwołaniu się powódki do Uczelnianej Komisji jej przewodniczący Prorektor prof. T. R. skierował w dniu 30 stycznia 2009 r. pismo do Dziekana Wydziału Nauk (...) prof. G. o ponowne dokonanie oceny.

Ocenę tę Komisja Wydziałowa przeprowadziła w dniu 19 lutego 2009 r., po zapoznaniu się z arkuszem hospitacyjnym z dnia 13 lutego 2009 r. sporządzonym przez Kierownika Katedry Metod Ilościowych prof. K. K.. Ocena za całokształt działalności adiunkta - negatywna.

Odwołanie powódki do Uczelnianej Komisji nie zostało uwzględnione o czym poinformowano ją pismem z 25 września 2009 r. Również negatywna ocena Komisji Wydziałowej z dnia 5 października 2010 r. została utrzymana przez Uczelnianą Komisję w dniu 18 listopada 2010 r. W dniu 1 grudnia 2010 r. pozwany wręczył powódce wypowiedzenie umowy o pracę, podając jako przyczynę uzyskanie dwóch ocen negatywnych .

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 6 lipca 2011 r. sygn. akt: IV P 559/10 uznał wypowiedzenie za bezskuteczne. W uzasadnieniu wskazał, że ankietyzacja studentów mająca znaczenie dla oceny pracy dydaktycznej powódki przeprowadzona była nierzetelnie, bez uwzględnienia standardów obowiązujących w tym zakresie.

W dniu 11 kwietnia 2012 r. została przeprowadzona kolejna ocena pracy powódki, obejmująca okres od 7 października 2010 r. do 11 kwietnia 2012 r. Za całokształt działalności dydaktycznej i naukowej Komisja Wydziałowa wystawiła ocenę negatywną, nie oceniała działalności organizacyjnej, za całokształt działalności adiunkta wystawiono ocenę negatywną. Komisja z uwagi na wielokrotne powtarzające się oceny negatywne, postawiła powódkę do dyspozycji Rektora.

W piśmie z dnia 21 maja 2012 r. skierowanym przez Zespół przy przedstawicielu Wydziału Nauk (...) w Uczelnianej Komisji Oceniającej do Rektora ds. Kadr (...) prof. T. R., oceniono całokształt sfery naukowo-dydaktycznej powódki jako warunkowo - pozytywny z zastrzeżeniem potrzeby realizacji zaleceń Komisji.

Zespół zalecił podjęcie następujących działań:

- skierować powódkę na kurs dydaktyczno-pedagogiczny;
- zobowiązać do przedstawiania konspektu wykładów do akceptacji Kierownika Katedry przed rozpoczęciem zajęć ;
- zastosować dodatkowe hospitacje zajęć pozwalające na konfrontacje przyjętych założeń w konspekcie z rzeczywistym ich prowadzeniem.

W dniu 24 maja 2012 r. decyzją Rektora zmieniono ocenę z negatywnej na warunkowo-pozytywną (dowód - akta osobowe powódki).

W dniu 26 stycznia 2009 r. na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, Rektor (...) nałożył na powódkę karę dyscyplinarną opomnienia za nieprawidłowe relacje ze studentami studiów niestacjonarnych.

W dniu 18 listopada 2009 r. Komisja Dyscyplinarna ds. (...) Akademickich (...) podjęła decyzję o odstąpieniu od ukarania, wskazując, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, by powódka uchybiła obowiązkom nauczyciela akademickiego. Powódka wniosła o uniewinnienie jej od zarzutów i Komisja Dyscyplinarna przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego uchyliła w całości zaskarżone orzeczenie do ponownego rozpoznania, bowiem orzeczenie nie zostało podpisane przez pełny skład Komisji.

Po ponownym rozpoznaniu przez Komisję Dyscyplinarną (...), orzeczeniem z 1 czerwca 2010 r. uniewinniono dr M. W. od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W związku z powyższym powódka pismem z 27 września 2010 r. zwróciła się do Rektora o usunięcie z akt osobowych oceny negatywnej Wydziałowej Komisji Oceniającej z dnia 17 lutego 2009 r. oraz Uczelnianej Komisji Oceniającej z 25 września 2009 r. Rektor prof. T. R. pismem z 30 września 2010 r. odmówił usunięcia ocen z akt osobowych wyjaśniając, że usunięciu z akt podlegają jedynie dokumenty dotyczące postępowania dyscyplinarnego i żądanie powódki pozbawione jest podstaw prawnych (dowód - akta osobowe).

Kryteria i tryb okresowej oceny nauczycieli akademickich został określony w załączniku nr 7 statutu (...) (...) (...) (...), wprowadzonego uchwałą Senatu z dnia 25 listopada 2011 r. obowiązującego od 1 grudnia 2011 r. (k. - 174-198), przed tą datą obowiązywał statut uchwalony w dniu 19 czerwca 2006 r. (k. - 201).

Stosownie do postanowień ww. załącznika nr 7 Komisje Oceniające powołuje Rektor na okres kadencji, uchwały Komisji zapadają w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków.

Paragrafy 4-6 załącznika określają skład Komisji, rozdział 3 załącznika określa kryteria oceny działalności nauczyciela akademickiego, na które składają się kształcenie studentów, działalność naukowa, kształcenie kadr oraz działalność organizacyjna.

Komisja Oceniająca Wydziałowa przedstawia nauczycielowi akademickiemu treść oceny, od której nauczycielowi przysługuje prawo wniesienia odwołania w terminie 14 dni do Uczelnianej Komisji Oceniającej. Komisja ta rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od daty złożenia. Komisja utrzymuje zakwestionowaną ocenę w mocy lub zmienia ją na korzyść odwołującego. Ocena taka jest ostateczna i zostaje złożona do akt osobowych nauczyciela (k. 197 - 199).

Nauczyciele akademicy podlegają ocenie co 4 lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej (wg poprzedniego statutu §87), obecnie co 2 lata (§85). W przypadku uzyskania przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej, dodatkowe oceny jego działalności naukowo-dydaktycznej lub dydaktycznej przeprowadza się po upływie roku (statuty (...), k. 174- 199).

Przygotowaniem kwestionariuszy do oceny zajmują się kadry. Komisja Wydziałowa liczy 9 osób, a w jej skład wchodzi przedstawiciele wydziału, związki zawodowe, przedstawiciele studentów i doktorantów. Na posiedzenie Komisji Wydziałowej wzywani są oceniani nauczyciele.

Komisja Uczelniana wydaje ponownie ocenę na podstawie akt i dokumentów zebranych przez Komisję Wydziałową. Z posiedzenia Komisji sporządzane są protokoły, ale najczęściej zawierają tylko oceny i nie są protokołowane opinie, głosy czy dyskusje w czasie narady (zeznania świadków :M. G. k. 252-254, M. M. k. 261 261v., J. K. k. 533-534, Z. K. k. 534 odwrót - 535)

Skład (...) na Wydziale Nauk (...) w liczbie 9 osób oraz Uczelnianej Komisji Oceniającej w liczbie 19 osób, także zespołu przedstawicieli nauczycieli akademickich z Wydziału Nauk (...) na 4-letnią kadencję, zostały powołane decyzją nr 44 2008 Rektora (...) w dniu 16 grudnia 2008 r. (k. 150-153).

Z protokołu posiedzenia Uczelnianej Komisji Oceniającej w dniu 24 września 2009 r. wynika, że w głosowaniu tajnym nad oceną powódki 3 głosy były warunkowo-pozytywne, a 12 negatywnych (protokół. K. 169).

W dniu 18 listopada 2010 r., gdzie w posiedzeniu Uczelnianej Komisji uczestniczyli również przedstawiciele Zespołu (...) przygotowujących stanowisko w sprawie oceny powódki (w składzie W. O., M. M. i K. R.) wynik głosowania tajnego był następujący: 3 głosy warunkowo-pozytywne, 9 głosów negatywnych (protokół k. 171).

Zespół przygotował swoje stanowisko w piśmie przedstawionym Komisji Uczelnianej, gdzie odniósł się do wszystkich zarzutów powódki wobec negatywnej oceny Komisji Wydziałowej, dołączając również protokół z hospitacji Kierownika

Katedry Metod Ilościowych M. K. (2) (stanowisko zespołu k. 172, podpisane przez E. K., W. O., M. M. i K. R., protokół hospitaacji k. 173 oraz ostatnia ocena powódki Uczelnianej Komisji Oceniającej odbyła się w dniu 24 maja 2012 r. Zespół (...) w składzie A. O. K., M. M. i K. R. po przedstawieniu hospitaacji Kierownika Katedry Metod Ilościowych A. J. (k. 301,302) oraz pisma dotyczącego hospitaacji skierowanego do Komisji Zatrudnienia (...) (k. 168) . Zespół zasugerował zmianę oceny z negatywnej na warunkowo-pozytywną z zaleceniem spełnienia trzech warunków wyżej wspomnianych (stanowisko zespołu k. 167).

W wyniku tajnego głosowania, w którym uczestniczyło 12 osób, liczbą 11 głosów zmieniono ocenę na warunkowo-pozytywną (protokół k. 165- 166). Osoby biorące udział w głosowaniu nie miały wątpliwości co do zasadności merytorycznej oceny negatywnej Komisji Wydziałowej, uznały jednak, że dla dobra powódki i dobrej współpracy zmiana oceny oraz zaproponowanie dodatkowych działań będzie korzystne dla niej i studentów.

Świadkowie M. M., A. O. K.oraz K. R. odnieśli się do działalności naukowej powódki, publikacji naukowych, pracy ze studentami, dużej ilości nie zdanych przez nich egzaminów, skarg studentów na niezrozumiałe wykłady z wnioskowania statystycznego, godzin przepracowanych przez powódkę ponad pensum, gdzie nie stwierdzono większych obciążeń niż pozostali pracownicy, nie dopatrując się naruszenia przepisów, (zeznania ww. świadków k. 257 odwrót - 260, k. 262, 263, zestawienie godzin ponadwymiarowych za lata 2006-2012 w aktach IV P 559/10 oraz k. 200).

Powódka poddana była hospitaacji przez kierowników Katedry Metod Ilościowych w 2009 r. przez K. K. (protokół hospitaacji w aktach osobowych), M. K. w 2010 r. (protokół k. 173), oraz A. J. w 2012 r. (protokół hospitaacji k. 301, 302).

M. K. wystawiła powódce ocenę pozytywną, chociaż miała pewne zastrzeżenia co do sposobu prowadzenia zajęć, komunikacji ze studentami, dużej niezdaawalności egzaminów, skarg studentów na niezrozumiałe wykłady z wnioskowania statystycznego i brak pomocy powódki w zakresie dodatkowych konsultacji. Świadek jako kierownik Katedry osobiście uczestniczyła w rozdawaniu ankiet studentom na zajęciach prowadzonych przez powódkę (zeznania świadek M. K. k. 337-339).

Świadek A. J. wystawił z hospitaacji ocenę negatywną mając zastrzeżenia do formy prowadzenia zajęć ze studentami, jako kierownik katedry wskazał, że powódka kwestionowała jego polecenia i ustalenia, co utrudniało porozumienie i współpracę. Miał również uwagi do poziomu przygotowania studentów ze statystyki, skarżyli się, że nic nie rozumieją, nie potrafią zrobić notatek, a ich brak wiedzy jest wynikiem złego nauczania. Odebrał powódce wykłady i ćwiczenia z wnioskowania statystycznego i powierzył je częściowo dr M., który będzie uprawniony do zaliczania zajęć i egzaminów (zeznania świadka A. J. k. 254-256).

Powódka podnosiła, że wnioskowanie statystyczne jest trudnym przedmiotem, a przyjmowanie studentów na II stopień studentów niezależnie po jakim są kierunku skutkuje dużym wskaźnikiem niezdaawalności i ta okoliczność nie jest zależna tylko od powódki.

W związku z tym kwestionowała formę przeprowadzenia egzaminów komisyjnych w 2010 r., pisząc w tej sprawie do Kierownika Katedry M. K. oraz Prorektora (...) J. W., wnosząc o anulowanie tych egzaminów k. 364 - 378).

Sąd Okręgowy ustalił również, iż w 2007 r. powódka uzyskała grant uczelniany na badania i działalność habilitacyjną. Pozytywną opinię o postępie prac wystawił powódce prof. B. G. z Akademii (...) w P. (k. 84). Ocena kierowników Katedry Metod Ilościowych (K. K., M. K.; A J.) oraz dziekana (...) M. G. o zakresie i tempie pracy habilitacyjnej były negatywne (k. 252 - 256 oraz 337odwrót - 339).

Rozważając powyższe ustalenia pod kątem przepisów prawa materialnego Sąd Okręgowy wskazał, iż powódka opierała swoje żądania na art. 23, 24 i 448 kodeksu cywilnego w zw. z art. 11¹ kodeksu pracy twierdząc, iż w latach 2007-2012 pozwany podejmował działania naruszające jej dobra osobiste w szczególności dobre imię, pozycję zawodową i prestiż. Pozwany bowiem z naruszeniem przepisów dotyczących ocen nauczyciela akademickiego, poddawał ją jej ocenom dwunastokrotnie, co było „zamierzonym działaniem na szkodę dobrego imienia powódki”

W związku z powyższym nakazanie pozwanemu uchylenie wszystkich decyzji dotyczących oceny pracy powódki w ww. okresie stanowiłoby niematerialną rekompensatę za naruszenie jej godności i dobrego imienia. W ocenie Sądu Okręgowego zauważyć należało, iż oceny pracy powódki były przeprowadzane przez Komisję Wydziałową i Uczelnianą w składach osobowych powołanych w 2008 r. przez Rektora (...) na czteroletnią kadencję, stosownie do uprawnień nadanych ustawą o szkolnictwie wyższym (DZ. U, nr 164 z 2005r. poz. 1365 ze zm.) oraz statutów z 2008 r. i 2011 r. (...) (...) - (...) w O.. Kadencja trwa 4 lata i istotnie ocen pracy powódki dokonywały te same osoby, ale Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie jest uprawniony do zmiany składu osobowego komisji i wyłączenia wszystkich członków Komisji Wydziałowej i Uczelnianej uczestniczących w ocenach pracy powódki.

Uniwersytet jest autonomiczny we wszystkich obszarach swego działania na zasadach określonych w ustawie, a nadzór nad jego działalnością w zakresie zgodności z prawem sprawuje właściwy minister (art. 8 statutu). Legalność składu komisji oceniających w żaden sposób nie została podważona, zatem osoby uczestniczące w ocenach pracy powódki działały w ramach uprawnień nadanych przez statuty i Rektora.

Z posiedzeń Komisji Uczelnianej w dniach 24 września 2009 r., 18 listopada 2010 r. oraz 24 maja 2012 r. przedstawiono protokoły, gdzie uczestniczyło odpowiednio: 16 osób, 13 osób oraz 12 osób. Protokoły odzwierciedlają przebieg tajnego głosowania, a jego wyniki są jednoznaczne. Przesłuchani świadkowie, członkowie komisji oraz zespołu przedstawicieli (A. O.-K., M. M., K. R., W. O.) podkreślali, że w orzeczeniach komisji nikt nie kierował się uprzedzeniami czy kryteriami pozanaukowymi, a jedynie związanymi bezpośrednio z wykonywaną pracą i działalnością na uczelni. Ocenie musi być poddawany każdy nauczyciel akademicki, a na jego ocenę składają się różne czynniki, nie tylko ankiety przeprowadzone wśród studentów, na które taki nacisk kładzie powódka.

Kryteria i tryb okresowej oceny nauczycieli akademickich określa załącznik nr 7 do statutu. Okresowa ocena obejmuje wyniki pracy w zakresie kształcenia studentów, działalności naukowej, kształcenia kadr, działalności organizacyjnej (§8 i następane), precyzujące ww. kryteria cząstkowe oceny w tym zakresie uwzględnione są w części V kwestionariusza oceny adiunkta.

Kwestionariusz w części II wypełnia oceniany nauczyciel i w przypadku powódki poza grantem habilitacyjnym dotychczas niezrealizowanym, brak danych o działalności na uczelni, uczestnictwie w zjazdach, sympozjach, stażach i stypendiach, nagrodach i wyróżnieniach. Trudno Sądowi odnieść się do oceny dorobku naukowego, czy 12 publikacji w okresie 7 lat, to dużo czy mało. Komisje oceniające uznały to za niewielki dorobek naukowy, mając przecież skalę porównawczą z własną działalnością naukową oraz pozostałych pracowników dydaktyczno-naukowych (...). Sąd Okręgowy dał wiarę przelożonym powódki Kierownikowi Katedry świadcowi J. oraz dziekanowi (...) M. G., także świadkom, którzy pracują na uczelni na takich samych zasadach jak powódka, podlegają takim samym nakazom, zakazom i obowiązkom (zeznania świadków M. M., A. O.-K., M. M., K. R., M. K.).

Istotnie za dziwne uznał Sąd Okręgowy ilość ocen przeprowadzanych na przestrzeni 5 lat, jednak jest to zgodne z zapisem statutu, który stanowi, że w przypadku oceny negatywnej ponownej oceny dokonuje się po roku (§ 87). Ponadto powódka odwoływała się od każdej oceny, które częściowo były uchylone, uzupełnione stosownie do obowiązujących procedur, o czym świadczy bogata korespondencja powódki z przelożonymi, organami uczelni oraz prorektorem, a to przyczyniło się do powstania tak licznych ocen.

Ankietyzacja opinii wśród studentów jest elementem informacji o procesie dydaktycznym uczelni, a jednocześnie jednym z wielu czynników mających wpływ na ostateczną ocenę pracy nauczyciela. „Program doskonalenia i oceny jakości kształcenia” Wydziału Nauk (...) określa organizację zajęć dydaktycznych, pakiet informacyjny dla studentów, zasady prowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych, zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Sąd Rejonowy w sprawie IV P 559/10 uznał ankietyzację studentów za nierzetelną, bowiem prowadzona była bez obecności powódki, koperty były nie zaklejone, co naruszało standardy określone w Programie. Z tych względów uznał, że przyczyna wypowiedzenia nie była obiektywna i zgodna z rzeczywistością, co skutkowało uznaniem wypowiedzenia za bezskuteczne. W żadnym wypadku jednak wyrok ten nie uchylił ocen negatywnych powódki sporządzanych przez

uprawnione do tego organy uczelni, a w dodatku obejmujących całokształt pracy nauczycieli, a nie jeden z jego elementów.

Wymieniony wyżej Program (...) i Oceny Jakości (...) ma charakter pomocniczy i jak zeznali świadkowie M. G., M. K. i A. O.-K., również w przypadku innych nauczycieli, których w Wydziale Nauk (...) jest ok. 120, zdarzały się odstępstwa od terminu ankietyzacji. Zdaniem Sądu Okręgowego dla nauczyciela akademickiego termin przeprowadzenia ankietyzacji nie ma większego znaczenia, albowiem nauczyciele mają świadomość, że ich praca dydaktyczna ze studentami podlega ocenie każdego dnia i są z niej rozliczani.

Sąd Okręgowy rozważając podnoszoną przez powódkę bezprawność pozwanego, przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 r., II PK 270/04 stwierdzający, że ocena dydaktycznych i metodologicznych umiejętności nauczyciela jest działaniem w ramach obowiązującego porządku prawnego i nie może stanowić podstawy zasądzenia odszkodowania z tytułu naruszenia dóbr osobistych. W tym zakresie odwołał się też do orzeczenia SN z 30 października 1981 r., II CR 384/81 stwierdzającego, że negatywne oceny profesjonalne, pochodzące od osób kompetentnych w określonej hierarchii zawodowej, nie mają charakteru bezprawnego.

Sąd Okręgowy zaakcentował, iż wszystkie oceny pracy powódki zostały dokonane przez uprawnione komisje powołane przez Rektora na podstawie obowiązującego statutu. W skład tych komisji wchodziły osoby wybrane z kadry naukowej Uniwersytetu, przedstawiciele związków zawodowych oraz samorządu studenckiego firmują oceny swoim nazwiskiem i autorytetem, trudno zatem uznać, że oceny przez nich wystawiane są niezgodne z prawdą i przyjętymi standardami. Wszyscy świadkowie podkreślali, że nie pozostają z powódką w konflikcie, że traktowana jest jak każdy inny nauczyciel akademicki, a zmieniając ostatnie oceny z maja 2012 r. na warunkowo-pozytywną, mieli na uwadze zakończenie długoletniego postępowania odwoławczego z życzliwości dla powódki. Jednocześnie podkreślili, że gdyby kierowali się tylko merytoryczną oceną pracy, to nadal byłaby ona negatywna. Niewątpliwym jest, iż powódka ma poczucie niesprawiedliwości, zarzuca wszystkim komisjom „determinację w wydawaniu kolejnych ocen negatywnych”. Kolejnym kierownikom Katedry Metod Ilościowych K. K., M. K. i A. J. zarzuca celowe i uporczywe działania zmierzające do naruszenia jej dobrego imienia i ponizanie w oczach studentów, celowe utrudnianie habilitacji (zeznania powódki k. 535). Należy wskazać, że przesłankami zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny (art. 24 § 1 k.c.), są naruszenia dobra osobistego oraz bezprawność działania w postaci naruszenia tego dobra. Oceny naruszenia dobra osobistego należy zawsze dokonywać w oparciu o przeciętne oceny społeczne powszechnie przyjęte, a nie indywidualne odczucia osoby domagającej się ochrony przewidzianej w art. 24 k.c. Chodzi o to, by ocena naruszenia dobra osobistego odnosiła się do zobiektywizowanych ocen, a nie subiektywnego odczucia osoby pokrzywdzonej. Ponadto działania podmiotu przeciwko któremu kierowane jest roszczenie, jest bezprawne.

W świetle zebranego materiału dowodowego, nie można w postępowaniu pozwanego dopatrzeć się stosowania wobec powódki odmiennych kryteriów oceny aniżeli pozostałych pracowników (...). Każdy nauczyciel akademicki podlega ocenie w terminach i trybie ustalonym w ustawie o szkolnictwie wyższym (art. 132), oraz w statucie uczelni (§85 i następne). Na całokształt oceny o czym wspomniano wyżej, składają się oprócz dorobku naukowego, opinie studentów, nie tylko na podstawie ankietyzacji, opinie współpracowników, przełożonych, wzajemne relacje powstające każdego dnia w czasie pracy na uczelni. Ocen wszystkich nauczycieli dokonują komisje wydziałowe i uczelniana powołane na 4-letnią kadencję, oceniają w tym samym składzie osobowym i wg tych samych kryteriów. Nauczyciel akademicki wchodzący w skład katedry podporządkowany jest jej kierownikowi (§39 statutu), za wydział odpowiada dziekan, który jest przełożonym wszystkich pracowników, studentów i doktorantów (§25 i następne statutu). Działalnością Uniwersytetu kieruje Rektor przy pomocy Prorektorów (§17 i następne statutu). W związku z powyższym nie można kwestionować decyzji wydanych przez te organy, albowiem to one ponoszą odpowiedzialność za działania podległych im jednostek organizacyjnych i zgodności tych działań z obowiązującym na uczelni prawem. Ponosząc odpowiedzialność za katedrę i wydział, kierownik i dziekan ustalili, że najpierw będą odbywać się ćwiczenia, później wykłady, na studia II stopnia na kierunku ekonomia i zarządzanie można przyjmować studentów innych kierunków studiów, część zajęć powódki przekazana została dr M., podjęta została również decyzja o egzaminach komisyjnych dla studentów powódki z wnioskiem o statystyczny. Powódka kwestionowała zasadność takich

rozwiązań jako niezgodne z prawem. Zdaniem Sądu, są to wewnętrzne sprawy uczelni, która posiada pełną autonomię, a nadzór nad działalnością Uniwersytetu w zakresie zgodności z prawem sprawuje minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego (§1 ust. 7 i 8 statutu).

Wszystko to powoduje zdaniem Sądu Okręgowego, iż nie może nakazać pozwanemu zniszczenia ocen pracy powódki, ankiet dotyczących pracy dydaktycznej, czy wyłączenia ze składów komisji osób powołanych przez Rektora na 4 letnią kadencję i powołania nowych komisji celem przeprowadzenia oceny pracy powódki. Sąd nie może również ingerować w wewnętrzne sprawy uczelni i nakazać, jaką formę mają mieć formularze ankiet, jakie zapisy mają zawierać, w jaki sposób mają być przeprowadzane ankietyzacje studentów dotyczące oceny pracy dydaktycznej powódki w przyszłości.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy powództwo oddalił orzekając o kosztach procesu na zasadzie art. art. 102 k.p.c.

Powódka wywiodła apelację od powyżej przedstawionego wyroku Sądu Okręgowego zaskarżając go punkcie punkt I powyższego wyroku (co do oddalenia powództwa) i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego **przez:**

a. błędną interpretację statusu przepisów statutu (...) w systemie prawnym przez przyjęcie, że przepisy statutu (...) nie podlegają ocenie Sądu w zakresie gwarantowania przestrzegania art.11¹ i art. 94 ust 9 k.p.;

b. naruszenie art. 365-366 k.p.c. przez nieprzyjęcie, że nierzetelność całościowych ocen pracy powódki z dnia 17 lutego (...) i 5 października 2010 r., dokonanych przez wydziałową komisję oceniającą ma powagę rzeczy osądzonej;

c. niezastosowanie art. 8 k.p. przy ocenie sposobu dokonywania ocen i podejmowanych przez pozwanego decyzji dotyczących powódki;

d. błędną wykładnię art. 24 k.c. przez wadliwą oceną braku bezprawności działania pozwanego;

e. błędną wykładnię, obowiązującej na Wydziale Nauk (...) na mocy art. 68 ust. 3 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i § 23 ust. 1, pkt 1, 7-8 Statutu (...) w związku z art. 68 ust.2 w/w ustawy, procedury ankietyzacji studentów, określonej uchwałą Rady Wydziału z dnia 26 kwietnia 2006 r. w dokumencie pt. "Program doskonalenia i oceny jakości kształcenia", przez przyjęcie, że program ten miał tylko „charakter pomocniczy”;

f. naruszenie art. 94 ust 9 k.p. przez nieuznanie za nieuprawnione

- naruszania przez pozwanego obowiązującej na Wydziale procedury ankietyzacji studentów przy ocenie pracy powódki,
- niezamieszczania w ankietach przeprowadzanych przez pozwanego wśród studentów informacji o tym, jakich konkretnie zajęć, z jakiego przedmiotu i kiedy realizowanych dotyczy badanie,
- naruszenia przez pozwanego elementarnych zasad metodologii badań sondażowych przy określaniu na podstawie badań ankietowych, przedstawianej w arkuszach ocen, struktury opinii całej populacji studentów powódki o jej pracy dydaktycznej,
- niezdefiniowanie przez pozwanego zasad, które w sposób jednoznaczny przypisywałyby wynikom badania ankietowego ściśle określone oceny pracy dydaktycznej,
- niedopuszczenie przez pozwanego możliwości wyłączenia z komisji oceniających osób, które nie gwarantują bezstronności w ocenie pracy powódki, tj. na przykład osób biorących udział w przeszłości w dokonywaniu ocen pracy powódki, które zostały uchylone następnie w postępowaniu odwoławczym (...) lub uznane za nierzetelne w prawomocnym wyroku Sądu;

g) naruszenie art. 11² k.p. przez nieuznanie za bezprawne nierównego traktowania

przez pozwanego powódki i innych adiunktów w sprawie terminu dokonywania oceny przez wydziałową komisję oceniającą (zamiast w kwietniu 2008 r. ocena pracy powódki została dokonana w lipcu 2008 r. w ostatni dzień roboczy poprzedzający urlop wypoczynkowy powódki);

h) naruszenie art. 11¹ k.p. przez nieuznanie za bezprawne wykorzystywanie ocen pracy powódki dokonanych przez Wydziałową Komisję Oceniającą w dniu 17 lutego 2009 r. i 5 października 2010 r., bez jednoczesnego podawania informacji, że oceny te zostały uznane za nierzetelne w zakończonym prawomocnym wyroku postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Olsztynie;

i) naruszenie art. 11¹ k.p. przez nieuznanie za bezprawne wykorzystywanie ocen pracy powódki dokonanych przez Wydziałową Komisję Oceniającą w latach 2007-2008, bez jednoczesnego podawania informacji, że oceny te zostały uchylone w wewnętrznym postępowaniu odwoławczym (...);

j) naruszenie art. 11¹ k.p. przez nieuznanie za bezprawne podawanie informacji, że w 2008 r. Rektor przekazał rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawę powódki, bez jednoczesnego podawania informacji, o tym, że powódka została uniewinniona w postępowaniu przed komisją dyscyplinarną;

k) naruszenie art. 11¹ k.p. przez nieuznanie za bezprawne poniżania powódki na

zebraniach Katedry w czerwcu i we wrześniu 2012 r. przez bezpośredniego przełożonego dr. hab. A. J. (1):

l) naruszenie § 3 ust 3 załącznika 6 Statutu (...) w brzmieniu obowiązującym do

dnia 30 listopada 2011 r. przez niewskazanie, że działaniem bezprawnym było wydanie oceny powódki pracy w dniu 5 sierpnia 2008 r. przez Dziekana Wydziału prof. E. N. w imieniu Wydziałowej Komisji Oceniającej bez zwoływania Komisji i podanie w uzasadnieniu nieprawdziwej informacji, że przy dokonywaniu oceny przez Komisję w dniu 4 lipca 2008 r. wśród członków Komisji przeważały negatywne oceny pracy powódki;

m) naruszenie § 14 ust 2 załącznika 6 Statutu (...) w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 listopada 2011 r. przez niewskazanie, że działaniem bezprawnym było rozpatrzenie odwołania powódki oceny, złożonego dnia 19 września 2008 r., nie po 30 dniach, ale dopiero w styczniu 2009 r.;

n) naruszenie § 5 ust 3 załącznika 7 Statutu (...) w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 grudnia 2011 r. przez niewskazanie, że działaniem bezprawnym było uczestnictwo dr. hab. A. K. w posiedzeniach Uczelnianej Komisji Oceniającej w roli członka tej komisji jako przedstawiciela wydziału mimo iż nie została powołana do tej komisji decyzją Rektora opublikowaną w (...) i nie posiadała tytułu naukowego profesora;

o) naruszenie § 2 ust 2 decyzji Rektora nr (...) z dnia 16 grudnia 2008 r. w zw. z art. 132 ust 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i § 3 ust 1 załącznika 6 statutu (...) (patrz akta sprawy k. 150-153) przez niewskazanie, że działaniem bezprawnym było nieudzielenie głosu przedstawicielowi zespołu (...) przy rozpatrywaniu odwołania powódki na posiedzeniu Uczelnianej Komisji Oceniającej w dniu 24 września 2009 r

p) naruszenie § 35 ust. 1 Regulaminu Studiów (...) w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2012 r. w zw. z art. 160-162 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przez niewskazanie, że bezprawna była decyzja bezpośredniego przełożonego powódki prof. A. J. (1) nakazania dr. L. M. wystawiania studentom powódki ocen zaliczenia ćwiczeń;

q) naruszenie art. 131 ust 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przez niewskazanie, że przydzielenie przez prof. A. J. (1) powódce bez jej zgody do realizacji w roku akademickim zajęć dydaktycznych w wymiarze ponad 300 godzin, jest bezprawne;

r) naruszenie art. 4 ust 3 ustawy Prawo szkolnictwie wyższym przez niewskazanie, że uczelnia zobowiązana jest zapewnienia odpowiednich warunków do pracy naukowej;

s) niezastosowanie do oceny wartości dorobku naukowego powódki i znaczenia tego dorobku dla Wydziału kryteriów punktowych określonych w przepisach dotyczących finansowania nauki (akta sprawy k. 291-293);

t) naruszenie uchwały nr (...)Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym przez niewskazanie, że nieuprawnione jest naruszanie w procesie dydaktycznym właściwej sekwencji przedmiotów i właściwej relacji między różnymi formami dydaktycznymi, np. wykładami i ćwiczeniami.

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy,

przez:

a) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez niepodanie w uzasadnieniu wyroku jakichkolwiek informacji o

- dodatkowych żądaniach powódki zgłoszonych w trakcie procesu pismem procesowym powódki z dnia 27 września 2012 r. (akta sprawy k. 211-212),
- podstawach oddalenia żądania 4 pozwu, co świadczy o nierozpatrzeniu przez Sąd wszystkich żądań powódki;

b) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za

podstawę orzeczenia, w tym w szczególności polegające na ustaleniu przez Sąd iż:

- Sąd Okręgowy (w istocie był to Sąd Rejonowy) w O. rozpatrujący sprawę IVP 559/10 nie wypowiedział się w sprawie rzetelności ocen całokształtu pracy powódki, a tylko jednego z elementów tych ocen, w sytuacji, gdy w uzasadnieniu wyroku w sposób jednoznaczny mowa jest o nierzetelności ocen całokształtu pracy powódki wydanych przez wydziałową komisję oceniającą dnia 17 lutego 2009 r. i 5 października 2010 r.;
- komisje oceniające uznały dorobek naukowy powódki za niewielki, w sytuacji, gdy powódka uzyskała ocenę pozytywną w zakresie pracy naukowej w ocenach Wydziałowej Komisji Oceniającej z dnia 4 lipca 2008 r. (akta sprawy k. 39v), 17 lutego 2009 r. (akta sprawy k. 70v) i 5 października 2009 r. (akta sprawy k. 96);
- w posiedzeniu Uczelnianej Komisji Oceniającej w dniu 18 listopada 2010 r. brali udział przedstawiciele zespołu (...) przygotowujących stanowisko w sprawie oceny powódki M. M. i K. R., w sytuacji gdy nie potwierdza tego protokół tego posiedzenia (akta sprawy k. 171);
- przy ocenie dokonanej w dniu 5 sierpnia 2008 r. uchwała Wydziałowej Komisji Oceniającej nie zapadła wymaganą bezwzględną liczbą głosów, w sytuacji gdy w tym dniu nie odbyło się żadne posiedzenie tej komisji (akta sprawy k. 51);

c) naruszenie art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającej m.in. na tym, że Sąd w uzasadnieniu wyroku

- podanie informacje o negatywnych ocenach pracy powódki przez jej bezpośrednich przełożonych, ignoruje przy tym wskazane przez powódkę w pozwie, pismach i zeznaniach dowody i twierdzenia, że opinie te nie posiadają cech profesjonalnej rzetelności i rzetelności, zawierają pomówienia i nieprawdę, występują w nich obraźliwe określenia dotyczące powódki;
- podanie informacji o negatywnych ocenach całokształtu pracy powódki, wydanych przez komisje oceniające, jednocześnie całkowicie ignorując przedstawione przez powódkę w pozwie i pismach procesowych dowody dokonywania tych ocen z naruszeniem obowiązujących przepisów i procedur.

Czyniąc powyższe zarzuty apelacja wnosila o:

zmianę wyroku w zaskarżonej części, tj. pkt. I wyroku, poprzez uwzględnienie żądań pozwu i dodatkowych żądań zgłoszonych w trakcie procesu pismem procesowym powódki z dnia 27 września 2012 r. lub o uchylenie wyroku w zaskarżonej części, tj. pkt. I wyroku, i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Przede wszystkim zdaniem Sądu Apelacyjnego apelacja podlegała odrzuceniu w części dotyczącej roszczeń zgłoszonych przez powódkę w piśmie procesowym z dnia 27 września 2012 r. (k. 211). Sąd Okręgowy w tym zakresie nie tyle uchybił przepisowi art. 328 §2 k.p.c. dotyczącym wymogów sporządzanego przez Sąd uzasadnienia, co o roszczeniach tych w ogóle nie orzekł. Roszczeń tych nie wymienił bowiem we wstępnej części uzasadnienia wskazującej jakie roszczenia w sprawie powódka zgłosiła, ani nie nawiązał do nich w dalszej części tego uzasadnienia. Wypada przy tym zauważyć, iż z przedmiotowych roszczeń zgłoszonych przez powódkę (k. 211) 2 były skierowane przeciwko pozwanemu tj. o nakazanie pozwanemu uporządkowania w określony w tym żądaniu sposób akt osobowych powódki, oraz zakazanie pozwanemu wykorzystywania w ocenie powódki określonych w tym żądaniu dokumentów. Trzecie żądanie nie było skierowane przeciwko pozwanemu lecz bezpośrednio przelożonemu powódki A. J. (1), w stosunku do którego powódka domagała się ustnego przeproszenia powódki. Zważywszy na fakt, iż A. J. (1) w wyniku zgłoszenia tego żądania nie został uznany przez Sąd za dopozwanego (został przesłuchany w dniu 4 grudnia 2012 r. k. 254 jako świadek) – tym bardziej uprawnionym jest pogląd, że powyższe żądania określone przez powódkę jako żądania dodatkowe (k.211) nie były przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, co oznacza, że nie mogą być one również przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego. Z dekretacji przy przedmiotowym piśmie również nie wynika, aby nadano temu pismu charakter pisma rozszerzającego pozew przedmiotowo lub podmiotowo (k. 208). W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, że jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania strona może złożyć w terminie 2 tygodni od ogłoszenia wyroku wnioski o uzupełnienie orzeczenia (art. 351 § 1 k.p.c.). Jeżeli jednak strona nie skorzystała z możliwości wnioskowania o uzupełnienie wyroku i wniosła środek odwoławczy dotyczący przedmiotu nieobjętego rozstrzygnięciem w sentencji orzeczenia, to środek ten podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny z powodu braku substratu zaskarżenia (por. postanowienie SN z dnia 2 czerwca 1964 r. I PR 10/63 - OSNC 1965 nr 5 poz. 80, postanowienie SN z dnia 25 lutego 1997 r. II CKN 15/97 - OSNC 1997, nr 6-7, poz. 89, postanowienie z dnia 8 lipca 1997 r. I Cz 76/97 niepubl., postanowienie SN z dnia 21 kwietnia 1998 r. III Cz 43/98 niepubl., postanowienie SN z dnia 28 maja 1998 r. III CKN 409/98 niepubl., z dnia 4 listopada 1998 r. I CKN 703/98 niepubl., postanowienie SN z dnia 19 lipca 2006 r. I CZ 35/06 LEX nr 584195). Z tych przyczyn apelację powódki w zakresie roszczeń zgłoszonych w piśmie z dnia 27 września 2012 r. (1 października 2012 r. data wpływu do Sądu k. 208) na zasadzie art. 370 k.p.c. jako niedopuszczalną Sąd Apelacyjny odrzucił.

Apelacja powódki w pozostałym zakresie podlegała oddaleniu.

Wprawdzie apelacja w pierwszej kolejności podnosi zarzuty naruszenia prawa materialnego to rozważania Sądu Apelacyjnego wypada rozpocząć od oceny trafności zarzutów prawa procesowego. Przestrzeganie bowiem przepisów prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji ma wpływ na prawidłowe ustalenie stanu faktycznego. Nie bez znaczenia jest też to, że tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny może stanowić podstawę do oceny poprawności zastosowania prawa materialnego. Sąd Apelacyjny stoi wręcz na stanowisku, iż zarzut naruszenia prawa materialnego w zasadzie można skutecznie podnosić jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien być bowiem odnoszony do określonego stanu faktycznego - który skarżący akceptuje – a do którego to stanu faktycznego wadliwie zastosowano prawo materialne. Analizując podniesione zarzuty o charakterze procesowym Sąd Apelacyjny generalnie nie podzielił ich zasadności. Podniesiony w apelacji zarzut obraży art. 233 § 1 k.p.c. trudno uznać za zasadny. Skarżąca kwestionuje w nim bowiem prawo Sądu do tego, do czego przepis ten właśnie uprawnia czyli do swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie. Zarzuca bowiem Sądowi, że podaje informacje o negatywnych ocenach pracy powódki przez jej bezpośrednich przelożonych i negatywnych ocenach całokształtu pracy powódki, ignorując twierdzenia powódki w tym zakresie co do niezetelności tych ocen. Jak wiadomo zasada swobodnej oceny dowodów przez

sąd orzekający z jednej strony uprawnia sąd do oceny tychże dowodów „według własnego przekonania” z drugiej natomiast strony zobowiązuje sąd do „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”. Uprawnienie sądu do oceny dowodów według własnego przekonania nie oznacza oczywiście dowolności w tej ocenie, bowiem poza sporem winno być, iż dokonując tej oceny sąd nie może ignorować zasad logiki, osiągnięć nauki, doświadczenia czy też wyciągać wniosków nie wynikających z materiału dowodowego. Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może więc polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki albo też na nie dokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważania sprawy. W tym drugim przypadku wyciągnięte przez sąd wnioski mogą być logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jednakże sąd czyni je w oparciu o część materiału dowodowego, a pozostałą część tego materiału, która pozwoliłaby na wyciągnięcie innych wniosków, pomija. Jak wspomniano swobodna ocena dowodów rozumiana jak wyżej jest prawem sądu orzekającego – stąd kontrola prawidłowości tej oceny dokonywana przez sąd odwoławczy musi być z reguły ostrożna, pamiętać bowiem należy o tym, iż sąd odwoławczy w tym zakresie dokonuje prawidłowości oceny dowodów, których sam nie przeprowadził. Podobną wykładnię art. 233 §1 k.p.c. była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok SN 27.09.2002 r. II CKN 817/00; wyrok SN z 16.04.2002 r. V CKN 1446/00; wyrok SN z 14.03.2002 r. IV CKN 859/00 i inne). Odnosząc to do niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż nie jest naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd Okręgowy przyjęcie, iż ocena pracy powódki przez jej przełożonych była negatywna, skoro Sąd Okręgowy przesłuchał osoby te w charakterze świadków i takie wnioski wyprowadzili wprost z tych zeznań, którym dał wiarę (por. k. 252-254 M. G. (2); k.254-256 A. J. (1)). Fakt, iż powódka ma inną oceną własnej pracy w pozwanej uczelni nie oznacza jeszcze, że ocena Sądu Okręgowego w tym zakresie jest wadliwa.

W zakresie czynienia przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych nie można podzielić zarzutów obrazy przez Sąd Okręgowy art. 365 i 366 k.p.c., zarzuty są przy tym zarzutami prawa procesowego, a nie materialnego jak określa je apelacja. Czyniąc powyższe zarzuty skarżąca wyprowadza błędne wnioski z mocy wiążącej wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie wydanego w sprawie IV P 559/10, którym to wyrokiem uznano wypowiedzenie powódce umowy o pracę za bezskuteczne. Winno być oczywistym, że o naruszeniu art. 366 k.p.c. w ogóle nie może być mowy, bowiem zgodnie z jego już literalną treścią - wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Powaga rzeczy osądzonej zachodziłby zatem jedynie wtedy gdyby przedmiotem żądania w sprawie było ponownie rozstrzygnięcie o tym samym wypowiedzeniu umowy o pracę, o jakim już rozstrzygnięto wyrokiem z dnia 6 lipca 2011 r. W niniejszej natomiast sprawie powódka wystąpiła z całkowicie innymi roszczeniami, z których żadne nie jest tożsame z roszczeniem rozstrzygniętym wspomnianym wyrokiem. Wypada przy tym zauważyć, że gdyby Sąd Okręgowy czy Apelacyjny uznał za zasadny zarzut naruszenia powagi rzeczy osądzonej, to pozew powódki stosownie do art. 199 §1 pkt 2 k.p.c. musiałby zostać odrzucony a limine .

Nietrafnie powódka interpretuje również art. 365 k.p.c. w aspekcie zakresem związania tym wyrokiem sądów orzekających w niniejszej sprawie. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Prawidłowe rozumienie mocy wiążącej tego wyroku winno zamykać się stwierdzeniem, iż sądy orzekające winny przyjąć za wiążące jedynie to, że prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 6 lipca 2011 r. uznano wypowiedzenie stosunku pracy za bezskuteczne. Ani podstawa faktyczna, ani wywody uzasadnienia Sądu Rejonowego nie wiązały Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie jak i nie wiążą Sądu Apelacyjnego. Zakres związania wyrokiem odnosi się tylko do ostatecznego rezultatu rozstrzygnięcia sądowego wyrażone w sentencji wyroku (por. w tym zakresie np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2009 r., II PK 302/08, Lex nr 513001; wyrok SN z dnia 19 października 2010 r., II BU 4/10 ,OSNP 2012/1-2/24, wyrok SN z dnia 20 stycznia 2011 r. ,I UK 239/10, Lex nr 738532 ; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 12/09, Lex nr 515722). Inaczej mówiąc związania sądów w niniejszej sprawie wyrokiem Sądu Rejonowego uznającym wypowiedzenie umowy o pracę powódki za bezskuteczne oznacza związanie samym rozstrzygnięciem i jednocześnie nie oznacza związania argumentacją i wywodami tego Sądu zawartymi w sporządzonym uzasadnieniu.

Nie można podzielić podnoszonych w apelacji zarzutów nierównego traktowania powódki (11² k.p.) czy też naruszenia godności przez organy uczelni (art. 11¹ k.p.). Co się tyczy naruszania godności powódki, to poza sporem jest, iż stosownie do art. 11¹ k.p. pracodawca jest obowiązany szanować godność i inne dobra osobiste pracownika. Naruszeniem jednak godności pracownika nie jest jednak ani wypowiedzenie stosunku pracy ani dokonywanie ocen powódki przewidzianych przepisami ustawy o szkolnictwie wyższym i statucie, nawet jeżeli oceny te są negatywne. W wyroku z dnia 16 listopada 2000r. Sąd Najwyższy (I PKN 537/00 OSNP 2002/11/269) Sąd ten wskazał, iż nawet wadliwe rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem nie daje podstaw do stosowania przepisów o ochronie dóbr osobistych (art. 23 k.c. 24 k.c. 448 k.c.), jeżeli rozwiązaniem tym pracodawca nie naruszył dobra osobistego poza zakresem stosunku pracy. Samo rozwiązanie stosunku pracy co do zasady nie narusza godności pracownika. W przypadku naruszenia dóbr osobistych istotna jest bezprawność działania podmiotu naruszającego dobra osobiste. Tymczasem prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego nie prowadzą do wniosku, aby ocena pracy powódki przez uprawnione organy uczelni była bezprawna.

W świetle ukształtowanego orzecznictwa nie są bezprawnymi działania podejmowane w stosunku do nauczyciela akademickiego podejmowane ani w ramach postępowania dyscyplinarnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2003 r. I PK 414/02 OSNP 2004/20/344 ; wyrok SN z 17 lipca 2003 r., II PK 393/04 OSNP 2006/11-12/176) jak też nie są bezprawnymi dokonywane przez uprawnione organy uczelni oceny okresowe. Orzecznictwo dopuszcza możliwość spowodowania przez pracownika kontroli sądu powszechnego pod kątem rzetelności tych ocen jak też odniesienia tych ocen do dóbr osobistych tj. czy oceny te wkraczają ponad potrzebę w sferę dóbr osobistych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1997 r., I PKN 116/97, OSNAPiUS 1998 nr 5, poz. 148, Radca Prawny 2000 nr 5, z glosą P. Kucharskiego; z dnia 9 grudnia 1998 r., I PKN 500/98, OSNAPiUS 2000 nr 3, poz. 106 oraz z dnia 29 czerwca 2000 r., I PKN 710/99, OSNAPiUS 2002 nr 1, poz. 6). Możliwość kontroli sądowej ocen okresów nie musi przy tym następować tylko w kontekście tych ocen jako podstawy wypowiedzenia stosunku pracy, ale możliwym jest skonstruowanie roszczeń w zakresie dóbr osobistych (por. postanowienie SN z dnia 16 marca 2000 r., I PKN 723/99, OSNAPiUS 2001 nr 17, poz. 535). Podstawę roszczeń w zakresie dóbr osobistych nie może być jednak sam fakt otrzymania negatywnej oceny czy ocen, bo sama negatywna ocena z reguły jest ingerencją w jakieś dobro osobiste co najmniej w subiektywnym odczuciu, lecz dopiero kwalifikacja takiej oceny jako bezprawnej. Ciężar wykazania , iż ingerencja w dobro osobiste nie był bezprawna spoczywa na tym, kto ingeruje. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął , iż oceny okresowe powódki, choć nie wolne od mankamentów w zakresie sposobu przeprowadzenia ankietyzacji – to nie było bezprawne ani nie przekraczały granic dozwolonej ustawą i statutem ingerencji w dobra osobiste powódki.

W zakresie ocen okresowych nauczycieli akademickich w orzecznictwie podkreśla się autonomię szkół wyższych gwarantowaną im przez art. 70 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 , poz. 483 ze zm.) stanowiący, że szkołom wyższym zapewnia się autonomię na zasadach określonych w ustawie. W tym zakresie Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym wypełnia normą konstytucyjną i stanowi, że uczelnia jest autonomiczna we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie. Autonomia ta przede wszystkim polega na niezależności w tworzeniu programów nauczania, zakazie wkraczania służb państwowych na teren uczelni, kształceniu na określonych kierunkach, ale też samodzielności przy wyborze władz uczelni oraz kadry kształcącej, jak i oceny jej pracy w granicach wytyczonych ustawą i statutem (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2012 r. III A Pa 7/12 LEX nr 1324773).

W świetle art. 132 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 27 lipca 2005 r. Prawa o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012r. poz. 572 j.t.) wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, w szczególności w zakresie należytego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 111, oraz przestrzegania prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej. Zgodnie z ust. 2. art. 132 oceny dokonuje podmiot wskazany w statucie uczelni, nie rzadziej niż raz na dwa lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Przed 1 października 2011 r. przepis ten nakazywał dokonywać oceny nie rzadziej niż raz na 4 lata. Nie bez znaczenia w sprawie jest też, iż art. 132 ust.3 zobowiązuje podmiot dokonujący oceny nauczyciela akademickiego

w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych uwzględniać ocenę przedstawianą przez studentów i doktorantów, po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Sięganie zatem przez pozwanego do opinii studentów, nie było przejawem wymysłu pozwanego ale stanowiło realizację obowiązku ustawowego. Z powołanego przepisu ustawy nie wynika w jakiej formie tej opinii ma nastąpić, a jedynie art. 132 ust. 3 odsyła w tym względzie do regulacji statutu. W świetle §87 ust.1-7 statutu pozwanej uczelni z dnia 19 czerwca 2006 r. obowiązującego do końca listopada 2011 r. nauczyciele akademicki podlegali oceniać okresowej przeprowadzanej co 4 lata lub w innym terminie na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej. W przypadku uzyskania oceny negatywnej dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie roku. Okresowej oceny dokonują wydziałowe komisje oceniające i uczelniane komisje oceniające. Tryb powoływania komisji i kryteria oceny, a także tryb pracy miał określać załącznik Nr 6 do statutu. W świetle § 8 pkt ust.2 Załącznika Nr 6 opinie studentów miałyby być wyrażane w anonimowej ankiecie, przy czym tryb jej przeprowadzania nie został wyraźnie określony (statut k.201). W statucie obowiązującym od 1 grudnia 2011 r. kwestię ocen reguluje § 85, który dostosował częstotliwość ocen do nowego brzmienia ustawy (co 2 lata), przeniesiono też to statutu przepis ustawy nakazujący przy ocenie nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych uwzględniania oceny przedstawianej przez studentów i doktorantów. Przy czym statut podobnie jak ustawa nie określał procedury zebrania opinii studentów, odsyłając generalnie do załącznika Nr 7 do Statutu, który miał określać zasady dokonywania oceny i sposób jej wykorzystania. W Załączniku tym w §9 pkt 2 (k.198) w istocie powtórzono zapis poprzedniego załącznika Nr 6, że opinie studentów są wyrażane w anonimowej ankiecie, ale nie uregulowano procedury przeprowadzania ankiet. W istocie zatem w świetle powyższych regulacji zasady przeprowadzenia ankiet nie były przedmiotem regulacji ani ustawy ani statutu ani załącznika do statutu. Regulację w tym zakresie zawiera „Program doskonalenie i oceny jakości kształcenia”, który to program przyjęła Rada Wydziału Nauk (...) w O. w dniu 26 kwietnia 2006 r., a zatem jest to nie tyle akt prawny uczelni, co dokument wydziałowy zawierający określone zalecenia lub cele. Jak się zdaje przedmiotowy program nie był nawet uważany za wiążący akt prawny przez świadka M. G. (3) - prodziekana od 2002 r. (k. 127kat (...)). Tak czy inaczej niewątpliwym winno być, iż naruszenie przy zbieraniu ankiet zasad postępowania opisanych w przedmiotowym programie nie może być traktowane jako naruszenie ustawy czy statutu, bo ani statut ani ustawa do tego dokumentu nie odsyłają.

Nie jest pozbawiony znaczenia w tym kontekście jest fakt, iż naruszenia programu w zakresie procedury składania ankiet dotyczyły nie tylko powódki (zeznania M. G. k.253), ale dotyczyły też pozostałych ocenianych pracowników, co wskazuje na to, iż takie postępowanie w przypadku powódki nie było zamierzone, i nie było zatem ani selektywnym ani nierównym traktowaniem powódki przy ankietyzacji. Naruszenia w tym zakresie były raczej skutkiem pewnej pragmatycznej praktyki, odbiegającej od jej opisu we wspomnianym wyżej Programie, której to praktyki poza powódką nikt nie podważał.

W kontekście przynajmniej pośredniego podważania przez powódkę negatywnego wydzwieku tych ankiet trzeba stwierdzić, iż fakt wadliwości trybu przeprowadzenia przedmiotowych ankiet nie podważa bynajmniej tego, iż studenci przychodzili do przelożonych powódki skarżąc się na sposób prowadzenia zajęć przez powódkę (zeznania M. G. k. i M. K. k 337-v-338), co wymagało nawet większej determinacji, niż wyrażenia oceny w anonimowej ankiecie.

Istota równego traktowanie sprowadza się do tego, że podmioty o podobnych cechach traktuje się podobnie, co nie oznacza, że należy podobnie traktować podmioty, jeżeli posiadają one istotnie różne cechy. Jeżeli zatem powódka podnosi, iż była ona częściej poddawana ocenom, to nie można nie zauważyć, iż wiązało się to z uzyskiwanymi przez nią ocenami negatywnymi lub warunkowo-pozytywnymi. W świetle zeznań M. G. (2) (k.253) w ciągu kilkunastu lat pracy na stanowisku prodziekana i dziekana nie zdarzyły się przypadki, aby pracownik naukowy miał tyle negatywnych opinii co powódka. W ocenie Sądu Apelacyjnego - w sytuacji pewnego napięcia związanego z złą oceną pracy powódki, powódka mylnie interpretowała niektóre decyzje władz uczelni z regułą dopatrując się w nich cech złośliwości i szykanowania jej, wykluczając a priori, iż niektóre działania komisji oceniających powódkę zmierzały do pomocy jej w powstałej sytuacji. Tak przykładowo odebrała ona warunek oceny warunkowo-pozytywnej skierowanie jej na kurs, podczas gdy w świetle zeznań M. M. (4) (pracującego w innej katedrze) członka zespołu przedstawicieli wydziału nauk ekonomicznych uczelnianej komisji oceniającej – to on był pomysłodawcą tego warunku. U podstaw dodania tego warunku było założenie, iż powódce z racji innego wykształcenia niż humanistyczne taki kurs umożliwi lepsze

prowadzenie zajęć, od dłuższego już bowiem czasu miała opinię, że przekazuje wiedzę w sposób niezrozumiały. Świadek nie widział w tym warunku elementów złośliwości, wręcz przeciwnie uważał to za przejaw życzliwego podejścia do problemów powódki. Fakt ukończenia kursu pedagogicznego przez powódkę jak podał świadek M. był zespołowi znany, ale kurs ten powódka odbyła 20 lat temu, a nowe czasy wymagają nowego podejścia. Zeznanie tego świadka w tym zakresie koresponduje z zeznaniem świadka K. R. (2) (k.262), która podała, że przy ocenie powódki przez zespół przy uczelnianej komisji oceniającej prof. M. zaproponował aby powódki nie krzywdzić i skierować ją na kurs dydaktyczny, który miałby uzupełnić brakujące kwalifikacje.

Trudno się też dopatrzeć szyskany w podejściu do powódki, jeżeli zauważymy fakt zmiany negatywnej opinii na warunkowo-pozytywną, co w świetle zeznań świadka M. M. było skutkiem nie tylko przywrócenia powódki do pracy (od którego to orzeczenia pozwana nie wniosła apelacji), ale również wejściem powódki w wiek około emerytalny oraz chęcią poprawy komfortu pracy powódki.

W świetle zeznań A. K. przy rozpoznawaniu odwołania powódki rozmawiała z wszystkim 9 członkami komisji żadna z nich nie wyraziła pozytywnej opinii, a nawet związki zawodowe nie broniły powódki. Przedstawiciel związku zawodowego miał powiedzieć, że nie ma żadnego argumentu do głosownia za powódką. Świadek ta przyznała, iż zmiana oceny z negatywnej na warunkowo-pozytywną nie tyle miała charakter merytoryczny, co kierowano się „sercem” i chciano cały problem wyciszyć.

Prawdą jest, iż powódkę ocenianą częściej, niż innych porównywalnych pracowników, ale tylko ona była w takiej sytuacji, iż uzyskiwała negatywne oceny, i dotyczyły jej skargi studentów. Na ilość i częstotliwość ocen miał też istotny wpływ uruchamiany przez powódkę tryb odwoławczy, co skutkowało np. anulowaniem oceny i jej powtarzaniem. Trzeba przy tym nawiązać do treści ustawy tj. art. 132 ust. 2 przewidującej, iż oceny dokonuje się „nie rzadziej”, co a contrario daje podstawy do przeprowadzania oceny częściej, jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy w tym zakresie, a takowe w przypadku powódki od 2006 r. istniały. Nie jest rzeczą Sądu oceniać dorobek naukowy powódki, w świetle jednak zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wyjaśnień samej powódki w pismach składanych do władz uczelni(np. pismo z 31 grudnia 2007 r. k. 29) wskazywała ona, iż od września 2007 posiada odpowiedni sprzęt i oprogramowanie do pracy habilitacyjnej i wskazywała pracę nad rozprawą habilitacyjną zgodną z programem. Mimo upływu 6-let praca habilitacyjna nie została złożona.

Większość pozostałych zarzutów sformułowanych przez powódkę dotyczących naruszenia przez Sąd Okręgowy aktów prawa wewnętrznego uczelni (statutu, załączników do niego regulaminu studiów, jest o tyle nietrafna, iż Sąd Okręgowy w istocie nie stosował tych przepisów, a jedynie czynił ustalenia faktyczne z punktu widzenia roszczeń zgłoszonych przed powódkę. Przepisy te stosowały w stosunku do powódki uprawnione organy uczelni, a Sąd Okręgowy mógł w tym zakresie jedynie wadliwie ustalić, czy przyjąć, iż dane ewentualne naruszenie tych regulacji nie prowadzi do bezprawnego naruszenia dóbr osobistych. Trudno w kontekście dochodzonych roszczeń dopatrzeć się naruszeń innych przepisów prawa materialnego. Tak np. podnoszony zarzut art. 4 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, polegający na niewskazaniu przez Sąd, iż uczelnia winna zapewnić odpowiednie warunki do pracy naukowej jest niezrozumiały. Wedle brzmienia tego przepisu - uczelnie, pełniąc misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez prowadzenie badań i kształcenie studentów, stanowią integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Sąd Okręgowy nigdzie nie wyraził poglądu podważającego brzmienie tego przepisu. Z przepisu tego przy tym nie wynika wprost taki obowiązek jaki wywodzi powódka, przepis ten mówi raczej o misji uczelni i choć niewątpliwe uczelnia winna służyć pomocą w zapewnieniu warunków do pracy naukowej – to trudno w tym zakresie stworzyć po stronie prawo powódki (czy innego pracownika nauki) do określonych roszczeń zwłaszcza, że warunki dydaktyczne i naukowe każdej uczelni zależą od posiadanych środków. Jak wcześniej wskazano od 2007 r. powódka dysponowała odpowiednim sprzętem komputerowym do prowadzonej pracy naukowej. Również zarzut obrazy art. 131 ust. 1-2 ustawy poprzez przydzielanie bez jej zgody do realizacji w roku akademickim zajęć dydaktycznych ponad 300 godzin jest w kontekście dochodzonych roszczeń chybiony, a nadto powódka z reguły miała mniej godzin dydaktycznych, niż inni pracownicy w świetle ustaleń Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie i Sądu Rejonowego w sprawie IV P 559/10. Zeznając w dniu 4 grudnia 2012 r. A. J. (1) (k.255v.) wskazał, iż wszyscy pracownicy mają za dużo pracy, jednakże powódka nie ma więcej niż 300 godzin, choć w poprzednim roku miała 360. Niektórzy pracownicy mieli

jednak nawet 720 godzin (k.256). Trudno zatem w tych okolicznościach nawet czasowe przekroczenie liczby godzin uznać za naruszenie dóbr osobistych bądź szykanę, ze strony pozwanego, w istocie bowiem to realne potrzeby uczelni pociągały za sobą prowadzenie większej liczby godzin przez powódkę i innych pracowników. Żaden z tych pracowników nie dopatrywał się przy tym w większej liczby godzin dydaktycznych innych niż realne potrzeby pozwanego motywacji.

Nie można podzielić zarzutu obrazy art. 8 k.p. Jak wiadomo art. 8 k.p. jest pewną klauzulą generalną, która podobnie jak art. 5 k.c. ma zapobiegać nadużyciu prawa przez uprawniony podmiot i odwołuje się przy ocenie tego nadużycia do zasad współżycia społecznego. W orzecznictwie zdaje się dominować pogląd, iż zarzut nadużycia prawa jest zarzutem obronnym, co oznacza że nie można w zasadzie w oparciu o taki przepis dochodzić swoich roszczeń. Istota bowiem tego przepisu w procesie sprowadza się przede wszystkim do obrony przez pozwanego przed roszczeniami strony przeciwnej, które choć w świetle prawa podmiotowego mogłyby być zasadne, to ich uwzględnienie byłoby nie do pogodzenia z zasadami współżycia społecznego (por. wyrok z 7 listopada 2003 r., V CK 399/02, niepubl.; wyrok SN z 16 listopada 2005 r., V CK 349/05, Prawo i Medycyna 2007, nr 1, s. 133; wyrok z 11 maja 2007 r., I CSK 48/07, niepubl.). Stopień skompilowania konkretnych stanów faktycznych może wprawdzie przemawiać wyjątkowo za odwołaniem się do również do zasad współżycia społecznego po stronie powodowej (por. w tym zakresie postanowienie Sądu Najwyższego wydane w sprawie z powództwa przeciwegzkyjcyjnego postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r. III CZP 78/03; Prok.i Pr.-wkl. (...)), ale w niniejszej sprawie takich okoliczności takich Sąd Apelacyjny nie dostrzega, stąd podniesiony zarzut naruszenia klauzuli generalnej z art. 8 k.p. jest nietrafny.

Reasumując rozważania w sprawie - obiektywna analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie potwierdza w zakresie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia prawidłowość poczynionych przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny ustalenia te wsparte powyższymi uwagi przyjmuje za podstawę również swego rozstrzygnięcia w rozumieniu art. 382 k.p.c. Ustalenia powyższe odniesione do przepisów prawa materialnego tj. art. 23 i 24 k.c. w zw. z 300 k.p. nie prowadzą do przyjęcia, iż pozwany dopuszczał się bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powódki, co przesądza o niezasadności roszczeń dotyczących usunięcia skutków naruszeń jak i dochodzonego w oparciu o art. 448 k.c. zadośćuczynienia.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu zakres obowiązku podawania uzasadnienia może różnić się w zależności od rodzaju orzeczenia, i musi zostać określony w świetle okoliczności danej sprawy (por. R. T. przeciwko Hiszpanii, 9 grudnia 1994, § 29, Seria (...) nr 303 A; H. B. przeciwko Hiszpanii, 9 grudnia 1994, § 27, Seria (...) nr 303-B; H. i Inni przeciwko Francji, 19 lutego 1998, § 42, (...) 1998-I; oraz G. R. przeciwko Hiszpanii [GC], nr (...), § 26, (...) 1999-I). W sprawach, w których sąd odwoławczy oddał apelację wystarczającym może być jednak nawet odwołanie się do uzasadnienia sądu niższej instancji (por. § 59-60 orzeczenia Trybunału z dnia 19 grudnia 1997 H. przeciwko Finlandii; §45 uzasadnienie postanowienia Trybunału z dnia 20 marca 2012 r. D. przeciwko Polsce, skarga nr (...)). Mając na uwadze powyższe stanowisku Trybunału, oraz dbałość o to by nadmierne rozbudowanie poszczególnych wątków uzasadnienia nie uczyniło go niezrozumiałym dla stron - Sąd Apelacyjny z przyczyn wyżej wskazanych nie podzielił podniesionych zarzutów apelacyjnych uznając je za niezasadne.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. apelację w części w jakiej uznał ją za dopuszczalną oddalił.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 102 k.p.c. podobnie jak wcześniej postąpił Sąd Okręgowy co do kosztów procesu w pierwszej instancji. Sąd Apelacyjny świadom jest, iż regulacja ta ma charakter szczególny, to biorąc jednak pod uwagę, iż na rozprawę apelacyjną nikt się nie stawił, a pozwany nie skarżył takiego rozstrzygnięcia w pierwszej instancji – uprawnionym jest zastosowanie tego przepisu także w drugiej instancji. Nie bez znaczenia jest to, iż ewentualne zasądzenie od powódki dość znacznych kosztów procesu, liczonych od wartości dochodzonego przez nią roszczenia majątkowego mogłoby być dodatkowym elementem konfliktogennym, związanym z subiektywnym przekonaniem powódki o swoich racjach, w oderwaniu od realnej i obiektywnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie.